

Василь Сухомлинський і сучасність — стежинки духовності малого українця

Родинно-методична світлиця

Зустрічаються у житті люди, які осявають неймовірним світлом щирості, добра, великодушності, від яких безперестанку черпаєш позитивний заряд, спілкування з якими підносить тебе на недосяжні вершини. Таким є педагогічний колектив дошкільного навчального закладу № 13, освітньо-виховного центру Софії Русової, який очолює **Наталія ПРИМУШКО**. Це людина, яка все робить з любов'ю, а жилка творчості б'ється в ній так само, як пульс на зап'ястку руки.

Педагогічний колектив цього закладу — це одностудії, творці, які живуть за принципом «Хто творить — той живе». А творять і живуть вони, поринаючи у спадщину славетних педагогів Софії Русової та Василя Сухомлинського, пізнаючи і відкриваючи їхній безцінний педагогічний скарб. І як справжні садівниці сіють у дитячі душі зерна доброти, щирості, людяності.

27 листопада 2008 р. стежки, стежечки, стежинки привели педагогів-одностудії Наталії Примушко на родинно-методичну світлицю, присвячену 90-річчю від дня народження В. Сухомлинського. Педагогічний колектив разом з дітьми презентував книжку В. Сухомлинського «Вогнегрівий коник». Проте не стільки саму книжку, як ідею створення стежинок, які ведуть дітей у світ через мудрі оповідання та казки Педагога. Творчою групою вихователів закладу розроблені цікаві ігри, вправи, завдання, які зустрічають і діток, і їх родини на стежинках «Правдивості», «Щедрості», «Хоробрості», «Фантазії» тощо.

Доброзичлива атмосфера, яка панувала в залі, дала можливість учасникам світлиці впевнитись у тому, що саме в цьому закладі засобами слова, гри, образотворчої і музичної діяльності формуються у дошкільників національна мораль, свідомість, гуманність.

Світлиця сколихнула серця присутніх, можливо, відкрила незнане, подарувала хвилини найвищого емоційного підйому.

Завітаємо в гості, де завжди тепло і затишно, де горить свічка надії, яка збирає мрійників.

Ольга МЕЛЬНИК, фаховий редактор часопису «Дитячий садок»,
Людмила МЕЛЕНЕЦЬ, методист НМЦ ОІППО КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, м. Київ

Ведуча. Дорога родино, от і настала зустріч, яку ми так довго чекали. Вітаємо щиро вас усіх у господі нашій — на святій ніжинській землі. Гостинно запрошую вас на хліб-сіль, на щире слово, на мудру бесіду, на пісню, що душу проймає.

За вікнами осінь, а в домі у нас
Хліб-сіль на святім рушнику.
Ми раді вітати гостинно всіх вас
У наших чудових садку.
Тут затишок дому, тут щебіт і спів
Лунає десяти років.

З добром ви ступайте на рідний поріг
Зустріне дитячий вас сміх.
Відкриємо вам таємниці свої,
Запросим до наших світлиць,
І в душах у вас задзвенять слів'ї
Від наших джерельних криниць.

Ведуча. На гостині сьогодні зібралась ве-

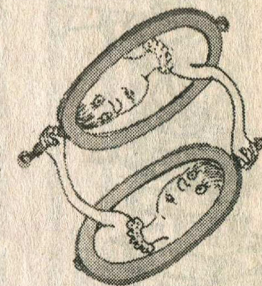
За цим столом з портретом і трояндою
Щось особливе, таємниче відбувається,
Здається, сам господар зараз увійде
І ніжним голосом ласкавим привітається:
— Ну, як працюється сьогодні, освітлени?
Які проблеми, настрої вихованця?
Як ви навчаєте, які цікаві плани?
— Даруєм, як і Ви, краплинки серця...
Вчимося у Вас, звіряєм наші кроки,
Черпаємо від Вас насагу і завзяття,
В природі, як і Ви, ведем уроки,
Навчаємо малят через заняття.
Вчимо любити маму і родину,
Пташину, мамин сад, пшеничне поле.
Свій рідний Ніжин, Київ, Україну,
Навчаєм розуміти чуже горе.
Та геній Ваш для всіх зірковим буде,
Хоч скільки сонце будемо зустрічати,
Такого сина Україна не забуде,

І діток маленьких майстерності вчили,
Того, що вмієш, — на плечах не носити,
Вмілому, дітки, — легше прожити.
Драматизація оповідання В. Сухомлинського
«Хто найкращий майстер на землі?».

Ведуча. Є добра традиція у нашій маленькій державі, національному центрі Софії Русової виховувати дитину спільно — за принципом «Садок і родина — сім'я єдина», а виховується в нас 215 маленьких особистостей. Сьогодні на гостині численна батьківська родина.

Презентація родинних альбомів «Я і моя сім'я», присвячених духовному становленню особистості малого українця. Обмін досвідом, думками.

Ведуча. Пропонуємо авторські ігри, створені нашими педагогами до творів, оповідань, казок книжки «Вогнегрівий коник» В. Сухомлинського.

Дзеркало для виховання

лика родина, батьків, гостей, шанованих колег. І торкнемося ми з вами святого і правічного, мудрого і благословенного — формування людської душі малого українця, квітки, яку має кожна родина, — Дитини. Право відкрити родинно-методичну світлицю, присвячену 90-річчю від дня народження великого Добротворця, надається берегині освіти **Ользі Мороз**, начальнику управління освіти Ніжинської міської ради.

Ведуча. Любов до Батьківщини починається з любові до мами, стежини, рідного дому, міста, в якому ти народився.

Для когось це, можливо, епізод,
Та тільки лиш пройхавши півсвіту,
Це сиве місто — край остерських вод —
Ти зможеш полюбити й зрозуміти.
О, Ніжине, розкрий свої віки,
Облагородь своїм духовним змістом,
Ну, здрастуй, граде, край Остер-ріки,
Квітує моє одвічне юне місто.

1-ша дитина. Вже так давним-давно
ведеться,

Що наш садок гостинним зветься.
Традиції бабусь, дідів ми вмієм шанувати
І хлібом-сіллю всю гостину зустрічати.

2-га дитина. Хліб і сіль на щастя
ви приймайте,

Центр національний пам'ятайте.
У зернині кожній — знак любові,
Хлібосольної бажаємо вам долі,
І рясних врожаїв на нелегкій ниві,
Будьте ви здорові і щасливі.

Дитина вручає хліб гостям.

Ведуча. Сини і доньки рідної України, скільки вас, якими пишається земля наша! Сьогодні мова про Вас, мудра Софіє і Василю Олександровичу Сухомлинський, якому в цьому році виповнилося б 90.

І ось вже знову в зимовий час
Зібрала свічечка всіх нас,
Серцями щирі і завзяті,
Є місце всім у нашій хаті.
Тож не завадить, друзі, нам,
Згадати нині по-новому,
Був давній звичай у древлян:
Вклонятися всьому святому.
Довіку ж будьте молоді,
В роботі, в творчості, у пісні,
Вклонімося ж садочку ми,
Що процвітає у древнім місті.

Ведуча. У кожної людини свій шлях до В. О. Сухомлинського, своє відкриття цього генія. Творча група «Джерельна криниця» нашого закладу, вже шостий рік тісно співпрацює з музеєм у Павлиші і веде пошуково-дослідницьку роботу, присвячену педагогічній спадщині Великого педагога, бо знайшли ми там невичерпну криницю мудрості про становлення основ особистості.

Цей вірш, написаний від враження відвідування квартири-музею В. О. Сухомлинського.

І ми Вас будемо вічно пам'ятати.

Книжечка «Вічна Тополя» — то подарунок **Валентини Деркач**, директора школи ім. В. О. Сухомлинського після першої поїздки до Павлиші. Саме ця книжечка покликала нас до пошуково-дослідницької, творчої діяльності. І народився посібник «Спалахнула свічечка ніжним полум'ям...» у вигляді 40 стежинок формування душі малого українця, якому з часом дано стати широким життєвим шляхом дитини. Кожна стежинка впевнено веде дитину в дорослий світ через безцінні твори В. Сухомлинського, його мудрі оповідання, казочки. Розроблені ігри з малюнками, мудрі бесіди із запитаннями і творчими завданнями кличуть замислитись над вчинками, ненав'язливо вчать прекрасного, справедливого, ніжного, доброго.

Їх було 40, і от з нагоди 90-річчя великого Добротворця на світ з'явилося ще 7. Як це сталося? Що покликала до поновлення роботи над спадщиною Добротворця? Безцінний подарунок! У травні 2008 р. надійшла бандероль від **Зої Ткаченко**, директора Державного педагогічно-меморіального музею. То була книжка «Вогнегрівий коник» і букетик засушених весняних квітів, мов подих землі В. Сухомлинського.

А далі «Вогнегрівий коник» вирушив у мандри по тих стежинках і до оповідань «Вічної тополі» подарував свої нові.

Заходить казкова Фея.

Фея. Вогнегрівий коник у нас на гостині,
Білий, мов підсніжник, тільки хмарки сині,
Золотава грива, зірок назбирала.
В кожній диво-казка даруночком стала,
Візьму в тебе зірку, покладу в долоні,
І синочкам дрібним і маленькій доні.
Хай розкаже казку, оповідку-диво,
Щоб були ласкаві, ввічливі, щасливі.

Ось так зіркою спустились на долоньку дітям нові казки, оповідання, легенди Василя Сухомлинського.

Фея. Багато стежинок у коника є
У кожній щось гарне, чарівне, своє —
Всього 47 ми йому пропонуєм,
Давайте ми разом усі й помандруєм.

Драматизація вихованцями «Калинової світлиці» оповідання В. Сухомлинського «Чого плаче синичка?».

Фея. Запрошуємо вихованців «Бабусиної світлиці» на стежинку «Майстерності», завітали вони до нас із міні-музею «Народних ремесел», де завжди в пошані вишивка, гончарство, різьблення, малювання, ліплення, приготування страв.

Стежинка Майстерності пальчиків вправних кличе малят працелюбних і гарних!
Їх вогнегрівий коник чекає,
Все, що уміє, щиро навчає.
З прадавніх часів ваші мама і тато
Знали ремесел дуже багато:
Шили і пряли, ткали й ліпили,

Презентація дидактичних ігор.

Відає усіх дітей — учасників родинно-методичної світлиці, казкової Феї.

Ведуча. Зірковий небосхил над Ніжином,
над нами,

Багатий Ніжин доньками, синами.
Сьогодні зустріч незвичайна відбулась,
Воскресла геніальність педагога,
В долоньку кожної дитини враз
Упала зіронька — від Коника дорога...
Прийшов цей Коник людям на добро,
На радість кожної маленької дитини,
Щоб в Україні щастя розцвіло,
Бо то безцінний скарб родини.
Звучить музика.

Вихователі тримають іграшкові зірочки-вогники і роздають їх дітям як дарунки від Вогнегрівого коника на згадку про чудову зустріч з книгою.

Фея дарує коника-гойдалку, що раптом з'явився у світлиці, ніби зійшов із сторінок книжки «Вогнегрівий коник» В. Сухомлинського.

Фея. І раптом коник іграшковим став!
В садочок рідний коник завітав,
Приймайте, діти, цей дарунок славний!
Цей коник і справді дивовижно гарний!

Ведуча. Ось і підійшла до завершення родинно-методична світлиця, присвячена 90-річчю Василя Олександровича Сухомлинського, презентація нової чудової книжки для дітей. Вірю, що стане вона незабутньою, бо торкнулися ми джерельної криниці Генія.

Усі вірші написані автором.

Наталія ПРИМУШКО,

завідувач ДНЗ № 13,

освітньо-виховного центру Софії Русової,
м. Ніжин, Чернігівська обл.

